

CONSTANTINUS is een Latijnse verkleinvorm van CONSTANS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Het tussenvoegsel '-in-' maakt een verklein- of koosvorm van de oorspronkelijke naam 'CONSTANS': Latijns bijvoeglijk naamwoord: 'standvastig', 'volhardend' enz.

*

Constantinus (ook **Constantijn de Grote**, Constantinopel, Klein-Azië; Romeins keizer; † **337**).

Feest 21 mei.

Constantijn was de enige zoon van keizerin-moeder Helena en keizer Chlorus. Alvorens de troon te kunnen bestijgen moest Constantijn twee grote veldslagen leveren. De eerste tegen Maxentius, een Romeins tiran; de tweede tegen Licinius in de buurt van Byzantium.

De slag tegen Maxentius is het beroemdste. Hoewel hij in 311 al het edict van keizer Galerius had mede-ondertekend waarin de christelijke godsdienst werd getolereerd, was hijzelf aanhanger gebleven van de zonnegodsdienst. Aan de vooravond van de slag met Maxentius echter zou hem een kruisteken aan de hemel zijn verschenen, met het bijschrift "In Hoc Signo...": dat betekent: "In dit teken (zul je overwinnen)." Constantijn beloofde op dat moment plechtig, dat hij zijn verdere leven de christelijke godsdienst zou zijn toegedaan, wanneer hij morgen de slag tegen Maxentius zou winnen. Hij won de slag die bekend is geworden als de Slag bij de Milvische Brug. Maxentius verdronk in de Tiber, en de weg naar de troon lag voor hem open. Constantijn vaardigde onmiddellijk het beroemde edict van Milaan uit (313). Daarin stond niet alleen, dat het christendom voortaan in het Romeinse Rijk de officiële status van erkende godsdienst mocht voeren, maar ook, dat het van nu af aan in het gehele Rijk een voorkeursbehandeling zou genieten.

Nadat hij Byzantium had veroverd op Licinius, maakte hij er een prachtige nieuwe stad van, die hij naar zichzelf noemde: Constantinopel (verbasterd tot de tegenwoordige naam Istanbul), oftewel Konstantijn-stad.

Hij gaf opdracht voor de bouw van de oude Sint-Pieterskerk te Rome, de voorloper van de huidige, en van de Sint-Jan van Lateranen. In Jeruzalem liet hij de Heilige Grafkerk bouwen. In Trier treft men tot op de dag van vandaag een kerk aan die op hem terug gaat. Ook in Constantinopel droeg hij zorg voor de bouw van meerdere kerken.

Hij wordt in de oosterse kerk tezamen met zijn moeder Helena op 21 mei vereerd als een apostel-gelijke heilige. In het westen schrikt men terug voor zijn krijgsvolgende karakter. Hier is zijn heiligheid zeer omstreden, omdat latere generaties christenen in hem de grondlegger zien van de verstrengeling van wereldse en geestelijke macht.

Hij wordt afgebeeld als Romeins keizer; vaak met het christusmonogram of met een model van één van de door hem gestichte kerken.

*

Constantinus van Efese, Klein-Azië; een der Zeven Slapers (ook Zeven Kinderen); belijder; † **ca 250; feest 27 juli**.

Constantinus maakte deel uit van zeven broeders, die tijdens de christenvervolgingen onder keizer Decius rond het jaar 250 levend werden ingemetseld in een grot bij Efese. Een christen, die erbij aanwezig was, wist nog juist de namen van de martelaren op een loden tafeltje te schrijven; dit schoof hij door de ingang van de grot juist voordat die werd dichtgemetseld.

Lange jaren gingen voorbij. De kerken leefden intussen in vrede. En een christen was in die tussentijd keizer geworden: Theodosius. Het was in de tijd dat er een ketterij de kop opstak die leerde dat er geen verrijzenis uit de doden bestaat. Op zekere dag besloot een inwoner van Efese dat hij die berg uitstekende kon gebruiken als schaapskooi en begon stenen weg te halen voor de constructie van een veilige ommuring voor zijn schapen. Onwetend van wat zich daarbinnen had afgespeeld maakte hij de ingang van de grot weer vrij, maar omdat de binnenste kamer wat dieper in de grot lag, ontdekte hij haar niet. Daarop blies de Heer zijn levensadem weer in die zeven en zij werden wakker. In de veronderstelling dat zij slechts één nacht geslapen hadden, stuurden zij de jongste op voedsel uit. Aangekomen bij de stadspoort verbaasde de jongeman zich erover een afbeelding van een glorierijk kruis te zien en de mensen een eed te horen zweren in de naam van Christus. Op het moment dat hij betaalde met muntjes uit Decius' tijd, werd hij door een koopman beetgepakt met de woorden: "Jij hebt vast een schat gevonden, die ze jaren geleden begraven moeten hebben." Maar de jongeman ontkende het. Daarop werd hij bij de plaatselijke bisschop en de rechter gebracht. Deze stelde hem in staat van beschuldiging. In het nauw gebracht vertelde de jongeman waar hij vandaan kwam en leidde hen naar de grot waar de overige mannen verbleven. Toen de bisschop de grot binnenstapte, vond hij het loden tafeltje; en daar stond alles op te lezen wat deze mannen hadden doorgemaakt.